

گروه علوم و قرآن و حدیث

پژوهش نامه ی کارشناسی ارشد

عنوان:

نقد و بررسی تشبیهات جدید وهابیت بر غدیر

دانشجو:

علی شریفی

استاد راهنما:

حجة الاسلام و المسلمین دکتر احمد عابدی

استاد مشاور:

حجة الاسلام و المسلمین دکتر خلیلی

تابستان ۱۳۹۰ ه.ش

قسم علوم القرآن و الحديث

رسالة ما جستير

عنوانها:

النقد و البحث حول شبهات الجديدة الوهابية على الغدير

اعداد:

على شريفى

استاذ المشرف:

حجة الاسلام و المسلمين الدكتور احمد عابدى

استاذ المستشار:

حجة الاسلام و المسلمين الدكتور خليلى

رمضان الكريم ١٤٣٢ هـ ق

تقدیر

پس از حمد خدای سبحان و تعظیم به درگاه ازلت این مجموعه
را تقدیم می‌کنم به پیشگاه امیر المؤمنین علی **a**، که در کعبه دیده‌اش گشود
و در محراب جان نثار کرد. و اسوه‌ی زنان عالم، گل یاس نبی مکرم اسلام **ﷺ**، آن کوثر بی
کران هستی حضرت زهراء (سلام الله علیها).

و تقدیم به حضرت معصومه (سلام الله علیها) کریمه‌ی اهل بیت که ایامی چند میهمانش بودیم.

و تقدیم به پدر و مادر گرامی امر که بنزایمان و ولای اهل بیت
را در دل من کاشتند.

و تقدیم به همسر بزرگوارم که همه‌اش صبر بود و تحمل که مرا در این راه یاری نمودند.

سپاس

سپاس از ایزد منان که انگیزه و توانایی انجام این کار را در من
نهاد و شکر و سپاس آن یگانه‌ی هستی بخش ، که بنده‌ی ضعیف
خویش را به دریای بیکران قرآن عظیم و عشق اهل بیت رهنمون
ساخت تا با چنگ زدن به این حبل متین در حد توان و بضاعت خود
بزداشتی کرده باشم.

ابتدا وظیفه‌ی خود می‌دانم که از اساتید بزرگوارم جناب
حجة الاسلام و المسلمین دکتر احمد عابدی به عنوان استاذ راهنما و حجة
الاسلام و المسلمین دکتر محمد حسین خلیلی به عنوان استاذ مشاور و همچنین استاذ
گرانقدر جناب حجة الاسلام و المسلمین دکتر زاهدی که با راهنمایی‌های دقیق و
راهگشایشان مرا در این رساله یاری رساندند قدردانی کنم.

و در پایان از کار محترم دانشکده‌ی اصول الدین قم و تمام
کسانی که به نحوی ما را در این راه همراهی نمودند
تشکر نمایم .

چکیده

عنوان این پایان نامه، نقد و بررسی شبهات جدید وهابیت بر غدیر است که شامل دو بخش می باشد که هر بخش شامل چهار فصل است.

بخش اول، فصل نخست آن شامل کلیات تحقیق است و فصل دوم به واژه شناسی می پردازد، فصل سوم، اهمیت بحث از غدیر نزد شیعه را مورد بررسی قرار داده و فصل چهارم دیدگاه بزرگان اهل سنت پیرامون غدیر را نقد و بررسی کرده و علاوه بر اثبات صحت حدیث غدیر به بررسی معنایی کلمه ی مولی نیز می پردازد.

بخش دوم این پژوهش نامه نیز شامل چهار فصل است. فصل نخست به عنوان بررسی شأن نزول حدیث غدیر، پس از اثبات سوره ی مائده به عنوان آخرین سوره ی نازل بر پیامبر اکرم ﷺ، به نقد و بررسی دیدگاه اهل سنت درباره ی شأن نزول آیات تبلیغ و اکمال دین می پردازد.

فصل دوم نیز به فهم صحابه از حدیث غدیر اشاره نموده و علاوه بر بررسی دیدگاه صحابه درباره ی خلافت علی ابن ابیطالب **a** به شبهات مطرح شده در این زمینه پاسخ می دهد.

در فصل سوم جایگاه امام علی **a** در یمن و موافقت ها و مخالفت ها با آن حضرت را بررسی نموده و بعد از پرداختن به علل موافقت ها و مخالفت ها، شبهات ذکر شده در این باره را پاسخ گفته و حضور امام علی **a** در حجة الوداع نیز اثبات می گردد.

در فصل چهارم نیز، بیعت امام علی **a** و اجماع یا عدم اجماع آن را مورد واری قرار داده و پس از نقل و نقد دیدگاه اهل سنت درباره ی خلافت و برتری ابوبکر، چهار شبهه ی مطرح شده در این زمینه را جواب داده، عدم اجماع بیعت امام علی **a** را به اثبات می رساند.

منابع استفاده شده در این رساله از کتب دست اول و مهم اهل سنت به شمار می آید.

کلید واژه ها: شبهه، غدیر، وهابیت.

فهرست مطالب

مقدمه ۱-۱

بخش اول

فصل اول

مقدمه ی تحقیق ۳

۱-۱-۱ بیان مسأله ۳

۱-۱-۲ اهمیت و ضرورت تحقیق ۳

۱-۲-۱ اهداف تحقیق ۴

۱-۱-۲-۱ اهداف اصلی ۴

۱-۲-۱-۲ اهداف فرعی ۴

۱-۳-۱ پیشینه ی تحقیق ۴

۱-۴-۱ سوالات تحقیق ۵

۱-۴-۱-۱ سؤال اصلی تحقیق ۵

۱-۴-۱-۲ سوالات فرعی تحقیق ۵

۱-۵-۱ روش تحقیق ۵

۱-۶-۱ محدودیت های تحقیق ۵

۱-۷-۱ تعریف مصطلحات ۶

فصل دوم

واژه شناسی ۸

۱-۲-۱ تعریف لغوی و اصطلاحی شبیهه ۹

۲-۲-۱ معرفی غدیر خم ۱۱

۳-۲-۱ معرفی وهابیت ۱۱

فصل سوم

- اهمیت بحث از غدیر نزد شیعه ۱۴
- ۱-۳-۱ امامت دستوری الهی ۱۴
- ۱-۳-۲ اسلام و ولایت ۱۶
- ۱-۳-۳ غدیر و وحدت اسلامی از دیدگاه شیعه ۱۹

فصل چهارم

- نقد و بررسی دیدگاه بزرگان اهل سنت درباره ی غدیر ۲۳
- ۱-۴-۱-۱ اعترافات بزرگان اهل سنت درباره ی صحت حدیث غدیر ۲۳
- ۱-۴-۱-۱-۱ ابو عیسی ترمذی ۲۳
- ۱-۴-۱-۲-۱ ابو جعفر طحاوی ۲۳
- ۱-۴-۱-۳-۱ ابن عبد البر قرطبی ۲۴
- ۱-۴-۱-۴-۱ ابو الحسن ابن المغازی الشافعی ۲۴
- ۱-۴-۱-۵-۱ ابو حامد غزالی ۲۴
- ۱-۴-۱-۶-۱ سبط ابن جوزی ۲۵
- ۱-۴-۱-۷-۱ شمس الدین ذهبی ۲۶
- ۱-۴-۱-۸-۱ ابن کثیر دمشقی ۲۶
- ۱-۴-۱-۹-۱ شمس الدین جزری شافعی ۲۷
- ۱-۴-۱-۱۰-۱ ابن حجر عسقلانی ۲۷
- ۱-۴-۱-۱۱-۱ ابن حجر هیثمی ۲۸
- ۱-۴-۱-۱۲-۱ محمد ناصر البانی ۲۸
- ۱-۴-۲-۱ دیدگاه برخی مفسران اهل سنت درباره ی غدیر ۳۰
- ۱-۴-۲-۱-۱ ثعلبی نیشابوری (قرن پنجم) ۳۰
- ۱-۴-۲-۲-۱ رشیدالدین میبیدی مفسر قرن ششم ۳۱
- ۱-۴-۲-۳-۱ عبید الله بن احمد حسکانی ۳۲

- ۳۳ ۴-۲-۴-۱- فخرالدین رازی
- ۳۳ ۵-۲-۴-۱- جلال الدین سیوطی
- ۳۵ ۳-۴-۱- سند حدیث غدیر از دیدگاه مخالفان
- ۳۵ ۱-۳-۴-۱- ابن حزم اندلسی
- ۳۵ ۲-۳-۴-۱- سعد الدین تفتازانی
- ۳۷ ۳-۳-۴-۱- ابن تیمیه
- ۳۸ ۴-۴-۱- مخالفان سند غدیر و پاسخ به آن ها
- ۳۸ ۱-۴-۴-۱- پاسخ دیدگاه ابن حزم اندلسی
- ۳۸ ۱-۱-۴-۴-۱- بعضی راویان حدیث غدیر از طبقه ی صحابه در کتب اهل سنت
- ۴۱ ۲-۴-۴-۱- پاسخ دیدگاه تفتازانی و ابن تیمیه
- ۴۲ ۵-۴-۱- بررسی معنایی کلمه ی مولی
- ۴۳ ۱-۵-۴-۱- معنای ولی در کتب لغت
- ۴۹ ۲-۵-۴-۱- معنای ولی و مشتقات آن از دیدگاه مفسران و نویسندگان اهل سنت
- ۵۴ ۶-۴-۱- پیامبر و عدم ذکر کلمه خلیفه در غدیر

بخش دوم

فصل اول

- ۵۸ بررسی شأن نزول آیه ی تبلیغ و آیه ی اکمال دین
- ۵۸ ۱-۱-۲- اهمیت اسباب النزول در تفسیر
- ۵۹ ۲-۱-۲- مائده آخرین سوره ی نازل
- ۶۲ ۳-۱-۲- بررسی شأن نزول آیه ی تبلیغ
- ۶۲ ۱-۳-۱-۲- زمان و شأن نزول آیه ی تبلیغ در منابع اهل سنت

- ۶۲ ۱-۳-۱-۲- حراست از پیامبر اکرم ﷺ
- ۶۳ ۲-۱-۳-۱-۲- نزول این آیه درباره ی حکم رجم و قصاص و مسأله ی ازدواج زینب بنت جحش و جهاد
- ۶۴ ۳-۱-۳-۱-۲- جنگ پیامبر اکرم ﷺ با بنی انمار
- ۶۶ ۲-۳-۱-۲- دیدگاه موافقان درباره ی شأن نزول آیه ی تبلیغ
- ۷۱ ۴-۱-۲- بررسی شأن نزول آیه ی اکمال
- ۷۴ ۱-۴-۱-۲- زمان و شأن نزول آیه ی اکمال دین در منابع اهل سنت
- ۷۵ ۲-۴-۱-۲- زمان و شأن نزول آیه ی اکمال دین در منابع شیعه
- ۷۸ ۳-۴-۱-۲- تعارض در حدیث منقول از عمر بن خطاب
- ۷۹ ۵-۱-۲- آیات قرآن و ولایت
- ۸۱ ۶-۱-۲- علی a منصوب خداوند
- ۸۲ ۷-۱-۲- نتیجه گیری

فصل دوم

- ۸۴ بررسی فهم صحابه از حدیث غدیر و پاسخ به شبهات
- ۸۵ ۱-۲-۲- جایگاه صحابه نزد اهل تسنن
- ۸۷ ۲-۲-۲- فهم صحابه از حدیث غدیر
- ۸۹ ۱-۲-۲- معنای ولی از دیدگاه صحابه

۳-۲-۲- شبهه ی اول:

- ۹۲ اگر صحابه از حدیث غدیر خلافت را فهمیده بودند چرا کسی از امام علی a دفاع نکرد؟
- ۹۲ ۱-۳-۲-۲- پاسخ شبهه ی اول
- ۹۴ ۲-۳-۲-۲- حضرت فاطمه(سلام الله علیها) و دفاع از حضرت علی a
- ۹۶ ۳-۳-۲-۲- عدم بیعت برخی صحابه با ابوبکر و دفاع از حضرت علی a

۲-۲-۴- شبیهه ی دوم:

- اگر علی ابن ابیطالب **a** خلافت را حق خود می دانست چرا از حق خودش دفاع نکرد؟ ۱۰۰
- ۲-۲-۴-۱- پاسخ شبیهه ی دوم ۱۰۰
- ۲-۲-۴-۲- مناشده ی امام علی **a** و شهادت اصحاب ۱۰۳

۲-۲-۵- شبیهه ی سوم:

- چرا صحابه با سخنان پیامبر اکرم **ﷺ** درباره ی ولایت علی **a** مخالفت کردند ۱۰۶
- ۲-۲-۵-۱- پاسخ شبیهه ی دوم:
- صحابه و حسد آنها نسبت به امام علی **a** ۱۰۶
- ۲-۲-۵-۲- تخلف از دستور رسول خدا **ﷺ** توسط صحابه ۱۰۸
- ۲-۲-۵-۳- توطئه چینی قبل از وفات پیامبر اکرم **ﷺ** ۱۱۲
- ۲-۲-۵-۴- ریاست طلبی برخی صحابه ۱۱۲
- ۲-۲-۶- جایگاه علی **a** و تعارض در سخنان برخی سخنان اهل سنت ۱۱۴

فصل سوم

- جایگاه حضرت علی **a** در یمن و موافقت و مخالفت با ایشان و پاسخ به شبیهات ۱۱۹
- ۲-۳-۱- امام علی **a** و موافقت ها در یمن ۱۲۰
- ۲-۳-۲- امام علی **a** و مخالفت ها در یمن ۱۲۱
- ۲-۳-۲-۱- مخالفت با علی **a** در زمان پیامبر اکرم **ﷺ** ۱۲۱
- ۲-۳-۲-۲- مخالفت با علی **a** در یمن بعد از رحلت پیامبر اکرم **ﷺ** ۱۲۲
- ۲-۳-۳- حدیث بریده و شکایت از امام علی **a** نزد پیامبر **ﷺ** ۱۲۴
- ۲-۳-۴- روایت ابن اثیر درباره شکایت اصحاب از امام علی **a** نزد پیامبر **ﷺ** ۱۲۶
- ۲-۳-۵- شبیهه اول :
- خطبه غدیر جهت رفع اتهام از علی بن ابیطالب بوده ، نه مسأله جانشینی ۱۲۸
- ۲-۳-۵-۱- پاسخ شبیهه اول و نقد آن ۱۳۰

۲-۶۳- شبيهه ی دوم :

۱۳۴ علی **a** در حجة الوداع حضور نداشته و در یمن بوده است

۲-۶۳-۱ پاسخ شبيهه دوم : بازگشت امام علی **a** از یمن و حضور ایشان در حجة الوداع ۱۳۴

فصل چهارم

۱۳۹ بیعت امام علی **a** و اجماع یا عدم اجماع بر آن و پاسخ به شبهات

۲-۴-۱- شبيهه اول :

۱۴۰ اگر امام علی **a** خلافت ابوبکر را قبول نداشت چرا با وی بیعت کرد؟

۲-۴-۱-۱ بررسی شبيهه اول : ۱۴۰

۲-۴-۱-۱-۱ برتری ابوبکر از دیدگاه برخی نویسندگان اهل سنت ۱۴۰

۲-۴-۱-۲ احادیث نقل شده در فضیلت ابوبکر ۱۴۰

۲-۴-۱-۳ نقد و بررسی احادیث ۱۴۳

۲-۴-۱-۴ دیدگاه بن باز و محمد بن عبدالوهاب درباره خلافت ابوبکر و طرح شبيهه ۱۴۸

۲-۴-۱-۲ پاسخ شبيهه ی اول: ۱۴۹

۲-۴-۱-۲ نقد دیدگاه بن باز و محمد بن عبد الوهاب درباره خلافت ابوبکر ۱۴۹

۲-۴-۱-۲ نقد دیدگاه بن باز و درباره ی خلافت ابوبکر و پاسخ به شبيهه از لحاظ تاریخی ۱۵۰

۲-۴-۱-۳ عدم اجماع اهل حل و عقد در خلافت ابوبکر از دیدگاه اهل سنت ۱۵۲

۲-۴-۱-۴ عدم تأیید ابوبکر توسط علی ابن ابیطالب **a** ۱۵۴

۲-۴-۱-۵ علی **a** و عدم تأیید روش حکومت داری خلفا ۱۵۷

۲-۴-۱-۶ مقایسه قبول بیعت توسط ابوبکر و علی **a** از دیدگاه اهل سنت ۱۵۹

۲-۴-۱-۷ حضرت فاطمه (سلام الله علیها) و عدم بیعت با ابوبکر(دلیلی دیگر بر رد خلافت ابوبکر) ۱۶۱

۲-۴-۱-۳ اهل سنت و تناقض در شرط امامت ۱۶۴

۲-۴-۲ شبيهه ی دوم :

۱۶۸ نه تنها امام علی **a** بیعت کرده بودند بلکه ایشان دو بار بیعت کرد

۲-۴-۱-۲ طرح شبيهه: بیعت امام علی **a** از دیدگاه بن باز ۱۶۸

۱۶۸ ۲-۲-۴-۲ پاسخ شبهه ی دوم

۱۶۹ ۱-۲-۲-۴-۲ عدم بیعت امام علی **a** با ابوبکر

۱۷۰ ۲-۲-۲-۴-۲ دلیل بیعت امام علی **a** به نقل از برخی منابع تاریخی و نقد سخنان بن باز

۱۷۴ ۳-۲-۲-۴-۲ عدم مشارکت فعال امام علی **a** در امور سیاسی

۱۷۵ ۴-۲-۲-۴-۲ بیعت امام علی **a** با ابوبکر از دیدگاه شیعه

۳-۴-۲ شبهه ی سوم :

۱۷۷ اگر پیامبر اکرم ﷺ ، علی **a** را به عنوان جانشین معین کرده بودند ، انگیزه ی کنار زدن ایشان چه بود؟

۱۷۷ ۱-۳-۴-۲ پاسخ شبهه :

۱۷۷ ۱-۱-۳-۴-۲ چگونگی تشکیل سقیفه و خلافت ابوبکر

۱۷۸ ۲-۱-۳-۴-۲ چگونگی خلیفه شدن ابوبکر

۴-۴-۲ شبهه ی چهارم:

۱۸۰ اگر علی **a** جانشین پیامبر خدا ﷺ بود چرا ایشان و صیت نکردند؟

۱۸۰ ۱-۴-۴-۲ پاسخ شبهه:

۱۸۲ نتیجه گیری

۱۸۴ منابع و مأخذ

مقدمه

غدیر و بحث از آن، از ضروریات تاریخ اسلام است. در این روز یکی از بزرگترین اتفاقات تاریخ اسلام به وقوع پیوست و پیامبر اکرم ﷺ جانشین خود را به جامعه ی اسلامی معرفی کرد. غدیر روزی است که پیامبر ﷺ پس از اقرار گرفتن از مردم مبنی بر اینکه آن حضرت بر مؤمنان از خودشان سزاوارتر است جمله «من كنت مولاه فهذا علی مولاه» را فرمود. مولایی که پیغمبر خدا ﷺ معرفی کرد کسی بود که همه به فضایل او اعتراف دارند و در کمال شخصیت وی، هیچ عالم منصفی شک ندارد.

امروزه دیدگاهی وجود دارد که می گوید: بحث از غدیر تفرقه انگیز است و نباید به این اختلاف دامن زد. لیکن ما معتقدیم که:

اولاً: مخاطبان این نوشتار خواص جامعه، فرهیختگان، و اندیشمندان روشن ضمیر و حقیقت جوی اجتماع اند و خود مطلعند که، بحث از حقایق در فضای علمی، در صورتی که به دور از توهین و ناسزاگویی باشد، ایرادی ندارد. و لازم است برخی ابهامات در عصر حاضر روشن گردد.

ثانیاً: غدیر عامل وحدت اسلامی است، زیرا شخص پیامبر ﷺ این موضوع را در بزرگترین اجتماع مسلمانان بیان کرد و می توان یکی از دلایل تعیین جانشین را جلوگیری از تفرقه در بین مسلمانان دانست.

ثالثاً: حقیقت را نباید مکتوم کرد و لازم است تبیین شود.

در تحقیق پیش رو سعی شده است مباحث با ادله ی عقلی و نقلی اثبات گردد و جهت تأیید مطالب از کتب طراز اول اهل سنت استفاده شده است و این از خصوصیات بارز این پژوهش به شمار می رود. لیکن باید متذکر شد که رویگردانی از حقیقت مسأله ای امروزی نیست بلکه، این آفت در طول تاریخ و از ابتدای خلقت به بشر ضربه زده و نه تنها مانع پیشرفت انسان شده است بلکه آن را به عقب رانده است. همچنانکه قرآن در آیه ی یکصد و چهل و چهار آل عمران می فرماید: ﴿أَفَأَیْنِ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ﴾^۱

۱ - اگر او (پیامبر اکرم ﷺ) بمیرد یا کشته شود از عقیده ی خود بر می گردید. (آل عمران/۱۴۴)

استدلالات مسأله ی غدیر آنقدر واضح است که بهانه ها را می ستاند ولی باز هم برخی نویسندگان ، سعی در مخدوش کردن حقیقتی دارند که اسناد آن از جایگاه محکمی برخوردارند. عنصر امامت و رهبری، محوری ترین رکن در تفکر شیعی است و شیعه معتقد است که بعد از پیامبر ﷺ ، جز اهل بیت(علیهم السلام) کسی لیاقت جانشینی ایشان را ندارند و البته این مطلبی است که پیامبر اکرم ﷺ به آن تصریح فرموده و تمسک به قرآن و اهل بیت را موجب سعادت انسان می داند. و لذا کنار گذاشتن علی ابن ابیطالب **a** بعد از وفات پیامبر ﷺ که خود دست پرورده ی نبی خدا ﷺ بودند، ضربه ی جبران ناپذیری به پیکره ی جامعه وارد نموده است .

در این تحقیق علاوه بر تبیین مختصر از جایگاه اهل بیت(علیهم السلام)، به نقد و بررسی شبهات جدید وهابیت می پردازد و به آنها پاسخ می دهد.

ضمناً از خوانندگان این نوشتار تقاضا نمودیم، علاوه بر متذکر شدن کاستی ها ، عذر ما را درباره ی عیوب این تحقیق بپذیرند.

بخش اول

فصل اول:

مقدمه تحقیق

فصل دوم:

تعریف لغوی و اصطلاحی شبهه

فصل سوم:

اهمیت بحث از غدیر نزد شیعه

فصل چهارم:

بررسی دیدگاه بزرگان اهل سنت درباره ی غدیر خم

فصل اول

مقدمه ی تحقیق

۱-۱-۱- بیان مسأله

۱-۱-۲- اهمیت و ضرورت تحقیق

۱-۱-۲-۱- اهداف تحقیق

۱-۱-۲-۱-۱- اهداف اصلی

۱-۱-۲-۱-۲- اهداف فرعی

۱-۱-۳- پیشینه ی تحقیق

۱-۱-۴- سوالات تحقیق

۱-۱-۴-۱- سؤال اصلی تحقیق

۱-۱-۴-۲- سوالات فرعی تحقیق

۱-۱-۵- روش تحقیق

۱-۱-۶- محدودیت ها

۱-۱-۷- تعریف مصطلحات

مقدمه ی تحقیق

۱-۱-۱ بیان مساله

در این تحقیق به لطف پروردگار و عنایت اهل البیت (علیهم السلام) سعی می شود بعد از معرفی واژه ی «شبهه»، اهمیت بحث از غدیر نزد شیعه و همچنین دیدگاه مفسران و مورخان اهل سنت را مورد بررسی قرار داده و بخش بعدی که در واقع قسمت اصلی این تحقیق می باشد شامل چهار مرحله است:

- در فصل اول شأن نزول حدیث غدیر

- در فصل دوم جایگاه حضرت علی **a** در یمن

و در بخش های بعدی بررسی فهم صحابه از حدیث غدیر و اجماع یا عدم اجماع بر بیعت حضرت علی **a** را مورد واری قرار داده و سعی بر آن شده که با بررسی کتب جدید وهابیت به نقد نظریات آنها پرداخته شود.

۱-۱-۲ اهمیت و ضرورت تحقیق

بحث از غدیر و ولایت امام علی **a** نزد شیعه از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است چرا که این مسأله به اعتقاد ما شیعیان منحصر به یک برهه تاریخی و یا عده خاصی نیست و این واقعه مساله ای نیست که بتوان آن را نادیده گرفت چرا که جریان غدیر دارای دو رویکرد است:

۱- رویکرد تاریخی ۲- رویکرد علمی و اعتقادی.

شاید به نظر برسد بحث از جانشینی پیامبر اکرم **ﷺ**، از حیث تاریخی، در این زمان ثمره ای نداشته باشد اما از حیث علمی و اعتقادی بسیار مهم به نظر می رسد. به این بیان که پس از پیامبر اکرم **ﷺ**، مرجع مسلمانان در معارف دینی و مسائل اعتقادی و تفسیر قرآن و احکام مستحدثه چه کسی می باشد؟.

۱-۱-۲-۱- اهداف تحقیق:

۱-۱-۲-۱-۱- هدف اصلی

پاسخ به شبهات جدید وهابیت بر غدیر

در این پژوهش سعی می شود با استفاده از منابع معتبر اهل سنت و ارائه ی مستندات تاریخی به نقد و بررسی شبهات جدید وهابیت پرداخته و علاوه بر نقد سخنان برخی صاحب نظران همچون ایجی و ابن تیمیه به نقد و بررسی سخنان کسانی همچون بن باز و عثیمین و نور علی پرداخته شود.

۱-۱-۲-۱-۱- اهداف فرعی

۱ - بررسی دیدگاه مفسران و مورخان اهل سنت بر غدیر

۲ - آشنایی بیش از پیش با ولایت حقه ی اهل البیت(علیهم السلام)

۱-۱-۳- پیشینه ی تحقیق:

درباره ی واقعه ی غدیر و اثبات ولایت امیر المومنین **a** کتابهایی همچون الغدیر، المراجعات، عباقات الانوار و نوشته شده است.

اما این کتاب ها صرفا به بحث سندی و دلالی حدیث غدیر پرداختند و کتابی که در خصوص شبهه های جدید پیرامون این موضوع، با این خصوصیات، تدوین نشده است. لذا در این تحقیق سعی می شود نظریات افرادی همچون عثیمین و ابن باز را مورد نقد و بررسی قرار داده و شبهات جدیدی که وارد شده است را با دلایل تاریخی پاسخ دهیم.

۱-۱-۴- سوالات تحقیق

۱-۱-۴-۱- سوال اصلی تحقیق:

مهمترین اشکالات جدید وهابیون پیرامون حدیث غدیر و پاسخ آنها چیست؟

۱-۱-۴-۲- سوالات فرعی تحقیق:

۱- دیدگاه مفسران و مورخان اهل سنت پیرامون غدیر چیست؟

۲- شأن نزول آیات تبلیغ و اکمال دین چیست؟

۳- جایگاه امام علی **a** در یمن چگونه بوده است؟

۴- فهم صحابه از حدیث غدیر چه بوده است؟

۵- آیا بر بیعت امام علی **a** اجماع شده است یا خیر؟

۶- پاسخ شبهات جدید وهابیت چیست؟

۱-۱-۵- روش تحقیق:

از آنجا که هدف اصلی تحقیق نقد و بررسی شبهات جدید وهابیت است و غالباً این شبهات در کتاب

های آنها ذکر شده است، لذا این تحقیق از نوع کتابخانه ای است.

۱-۱-۶- محدودیت های تحقیق:

چون درباره ی غدیر به دلیل اهمیت موضوع در تاریخ مباحث بسیار زیادی مطرح شده است در

بخش اول با محدودیت های خاصی روبرو نبوده و در بخش دوم به دلیل جدید بودن موضوع و عدم

دسترسی به بعضی کتاب هایی که غالباً چاپ عربستان است، با مشکلاتی روبرو بودیم.